

Ministerstwo Energii

Minister Przemysłu Minister Miłosz Motyka

BM-I.053.49.2025.TŚ

Warszawa, 2025-08-07

Pan
Szymon Hołownia
Marszałek Sejmu RP

Szanowny Panie Marszałku,

w odpowiedzi na interpelację nr 10430 złożoną przez Pana Jarosława Sachajkę – posła na Sejm RP i Panią Annę Gembicką – postankę na Sejm RP w sprawie „*podjęcia przez rząd kompleksowych działań w celu ratowania sektora hutniczego oraz zapewnienia stabilności finansów publicznych, bezpieczeństwa energetycznego i militarnego Polski*”, przekazując odpowiedź przygotowaną również w oparciu o informacje przesłane przez Ministerstwo Rozwoju i Technologii.

Dialog z przedstawicielami branży hutniczej został zapoczątkowany w Ministerstwie Przemysłu już pod koniec ubiegłego roku poprzez organizację trójstronnego spotkania dotyczącego sytuacji krajowego sektora hutniczego z udziałem przedstawicieli rządu, strony społecznej oraz pracodawców, na którym omówiono kwestie głównych wyzwań dla branży. W następstwie tego spotkania, 2 stycznia br. Minister Przemysłu Marzena Czarnecka powołała *Zespół do spraw opracowania rozwiązań mających na celu poprawę funkcjonowania branży hutniczej*. Członkami Zespołu są przedstawiciele resortów: Ministerstwa Przemysłu, Ministerstwa Aktywów Państwowych, Ministerstwa Klimatu i Środowiska oraz Ministerstwa Rozwoju i Technologii, a także przedstawiciel Polskich Sieci Energetycznych oraz Hutniczej Izby Przemysłowo-Handlowej. Do zadań Zespołu należy:

- zapewnienie wsparcia Ministrowi w działaniach związanych z funkcjonowaniem
- krajowej branży hutniczej,
- zidentyfikowanie głównych wyzwań dla branży hutniczej, które wymagają
- interwencji na poziomie krajowym i europejskim,
- opracowanie propozycji działań kierunkowych oraz rekomendacji, mających na celu
- poprawę funkcjonowania branży hutniczej,
- zidentyfikowanie aktów prawnych, których zmiana będzie konieczna w celu
- poprawy funkcjonowania branży hutniczej,
- opiniowanie założeń oraz projektu krajowej strategii dla sektora hutnictwa.

Wynikiem prac Zespołu jest opracowany przez Ministerstwo Przemysłu „*Plan działań dla zrównoważonego rozwoju przemysłu stalowego w Polsce*”, który 13 czerwca br. został w celu prekonsultacji opublikowany na stronie Ministerstwa ([do pobrania tutaj](#)). Dokument ma charakter interwencyjny i systemowy. Uwzględni sześć kluczowych obszarów: konkurencyjność, bezpieczeństwo, środowisko, energia, dekarbonizacja oraz gospodarka o obiegu zamkniętym w których zrealizowane zostaną (lub są już w trakcie realizacji) następujące działania:

- zmiany w systemie zamówień publicznych sprzyjające konkurencyjności polskich przedsiębiorców,
- działania mające na celu promowanie i specjalizację polskich przedsiębiorców oraz działania stymulujące polski przemysł do współpracy ze światowym sektorem jądrowym,
- dokonanie uproszczeń proceduralnych w procesie gospodarki odpadami,
- ujednoczenie interpretacji przepisów przez organy wydające środowiskowe decyzje administracyjne,
- reforma systemu rekompensat kosztów pośrednich dla sektorów energochłonnych,
- zwiększenie udziału przedsiębiorców energochłonnych w usługach elastyczności - zapewnienie warunków do efektywnego wykorzystywania potencjału DSR,
- wsparcie dla wykorzystywania OZE,
- zwiększenie płynności na hurtowym rynku energii,
- zapewnienie dedykowanego finansowania projektów inwestycyjnych i badawczo rozwojowych w przemyśle,
- ułatwienie importu złomu do Polski.

Plan wskazuje także na działania, co do których polski rząd nie może samodzielnie podejmować decyzji, ponieważ pozostają one w kompetencji organów Unii Europejskiej. Mają jednak stanowić swego rodzaju wyznaczniki do działań na arenie europejskiej. Są to kwestie dotyczące m.in.:

- modernizacji unijnych środków ochrony handlu,
- wypracowania systemu taryfikacji zastępującego unijne środki ochronne na wyroby stalowe z końcem czerwca 2026 r.,
- wypracowania rozwiązań zmierzających do eliminacji ceł nałożonych przez USA na import stali z Unii Europejskiej,
- zabezpieczenia efektywności i szczelności mechanizmu CBAM,
- stworzenia definicji „zrównoważonej stali” opartej o zrównoważoną produkcję,
- wprowadzenia maksymalnej ceny pomostowej dla przemysłu energochłonnego (poniżej 60 EUR/MWh) w postaci jednostronnych kontraktów różnicowych,
- dostosowania unijnych wytycznych dotyczących pomocy publicznej do możliwości stosowania ulg w opłatach sieciowych dla odbiorców przemysłowych,
- przeznaczenia bezpośrednio części dochodów z systemu EU ETS na dekarbonizację sektorów energochłonnych,
- ograniczenia eksportu złomu stalowego z Unii Europejskiej.

W ramach procesu prekonsultacji „Planu (...)”- 27 czerwca br. w siedzibie Śląskiego Urzędu Wojewódzkiego, Ministerstwo Przemysłu zorganizowało spotkanie z udziałem strony społecznej, na którym przedstawiono propozycję poszerzenia składu kolejnych spotkań Zespołu o przedstawicieli pracowników i pracodawców branży hutniczej. 4 lipca br. odbyło się już pierwsze spotkanie w nowym składzie, podczas którego omówiono proponowane rozwiązania służące poprawie kondycji polskiego przemysłu w obszarze dot. energii. Kolejne spotkania zaplanowano odpowiednio na 18 lipca, 1, 18 i 29 sierpnia oraz 12 i 26 września bieżącego roku. Każde ze spotkań dotyczy konkretnego obszaru ujętego w planie, agenda ustalana jest we współpracy i w oparciu o wnioski strony społecznej a w posiedzeniach biorą również udział przedstawiciele właściwych w danej tematyce resortów i instytucji.

Ministerstwo Przemysłu uruchomiło również dedykowany branży hutniczej adres e-mail (hutnictwo@mp.gov.pl), za pośrednictwem którego można zgłaszać wszelkie propozycje dotyczące opublikowanego przez Ministerstwo Przemysłu „Planu (...)”, sprawy dotyczące prac realizowanych w ramach Zespołu, a także inne kwestie związane z hutnictwem, w tym również chęć udziału w kolejnych posiedzeniach Zespołu.

Po zakończeniu spotkań w przedstawionej wyżej formule, zostanie opublikowany ostateczny kształt „Planu działań dla zrównoważonego rozwoju przemysłu stalowego”, który być może

zostanie poszerzony o kolejne obszary np. obronność. Należy podkreślić, że ze względu na konieczność całościowego i wielopłaszczyznowego spojrzenia na problemy oraz szanse rozwoju sektora stalowego, inicjatywy zawarte w „Planie (...)” stanowią wykaz konkretnych działań o charakterze interwencyjnym, a cały dokument jest wstępem do stworzenia branżowej strategii zrównoważonego rozwoju sektora stalowego w Polsce.

W związku z prowadzonym przez Ministerstwo Przemysłu bieżącym monitoringiem sytuacji w sektorze stalowym w Polsce oraz opisanym wyżej aktywnym dialogiem ze związkami zawodowymi i przedstawicielami branży, zidentyfikowano, że kluczowym wyzwaniem dla funkcjonowania sektora są nadmiernie wysokie ceny energii elektrycznej. Problem ten stanowi istotną barierę dla konkurencyjności krajowego przemysłu stalowego i wymaga podjęcia skoordynowanych działań w zakresie polityki energetycznej oraz wsparcia systemowego.

Działania, obejmujące wskazaną tematykę zostały ujęte w „Planie (...)” w ramach obszaru „ENERGIA” i są skoordynowane, zgodnie z właściwością przez Ministerstwo Rozwoju i Technologii (MRiT). Kwestie dotyczące sytuacji przedsiębiorstw energochłonnych są omawiane w ramach *Zespołu do spraw przemysłowo-energetycznych*, który jest organem pomocniczym ministra właściwego do spraw gospodarki m.in. w zakresie identyfikacji barier systemowych związanych z efektywnością i skutecznością funkcjonowania przepisów prawa w obszarze sektora przemysłowo-energetycznego. W spotkaniach, w których biorą udział przedstawiciele administracji rządowej i reprezentanci izb branżowych (w tym sektora hutniczego), omawiane są wyzwania, przed którymi stoją branże energochłonne oraz wskazywane są niezbędne do podjęcia działania w zakresie zachowania konkurencyjności. Wynikiem uzgodnień podjętych podczas spotkania Zespołu w 2024 r. było powołanie tematycznych podzespołów roboczych:

- Podzespołu ds. modyfikacji zasad wypłaty rekompensat dla sektorów i podsektorów energochłonnych na podstawie Ustawy z dnia 19 lipca 2019 r o systemie rekompensat dla sektorów i podsektorów energochłonnych,
- Podzespołu ds. instrumentów wsparcia w oparciu o Tymczasowe Kryzysowe i Przejściowe ramy środków pomocy państwa w celu wsparcia gospodarki po agresji Rosji na Ukrainę,
- Podzespołu ds. reparametryzacji opłaty jakościowej poprzez liberalizację kryteriów uprawniających do skorzystania z obniżonej stawki opłaty jakościowej w ramach dotychczas przyjętego poziomu redukcji opłaty jakościowej dla odbiorcy specjalnego,
- Podzespołu ds. wprowadzenia ceny pomostowej na energię elektryczną,

Wynikiem prac ww. gremiów są realizowane w MRiT działania mające na celu zapewnienie wyższego poziomu bezpieczeństwa dla prowadzenia działalności w sektorze energochłonnym:

- 1. Wsparcie przemysłu energochłonnego w związku z wysokimi cenami energii elektrycznej i gazu.** MRiT przygotowało rozwiązania wpływające na obniżenie kosztów związanych z wysokimi cenami energii elektrycznej i gazu. Były to programy zrealizowane w latach 2023 i 2024 pod nazwą: „Pomoc dla sektorów energochłonnych związana z nagłymi wzrostami cen gazu ziemnego i energii elektrycznej w 2022 r.”, „Pomoc dla przemysłu energochłonnego związana z cenami gazu ziemnego i energii elektrycznej w 2023 r.”, „Pomoc dla przemysłu energochłonnego związana z cenami gazu ziemnego i energii elektrycznej w 2024 r.” W ramach programu za 2022 r. przedsiębiorcom wypłacono pomoc publiczną o wartości ponad 2,3 mld zł. Program z 2023 r. zamknął się kwotą pomocy w wysokości ponad 2,4 mld zł. Natomiast wsparcie udzielone przedsiębiorcom energochłonnym w roku 2024 opiewało na ponad 363 mln zł. Z ww. pomocy skorzystały także przedsiębiorstwa sektora hutniczego.

- 2. Wprowadzenie mechanizmu zaliczkowego w ramach ustawy o systemie rekompensat dla sektorów i podsektorów energochłonnych.** MRiT koordynowało prace nad postulowanym przez przedstawicieli przemysłu energochłonnego zastosowaniu systemu zaliczek na poczet rekompensat. W ramach *Ustawy o zmianie niektórych ustaw w związku z wprowadzeniem centralnego systemu informacji o rynku energii*, zgłoszono poprawkę wprowadzającą zmiany w *ustawie z dnia 19 lipca 2019 r. o systemie rekompensat dla sektorów i podsektorów energochłonnych*. Poprawka umożliwi szybsze i sprawniejsze procedowanie wypłaty rekompensat dla przedsiębiorstw z sektorów energochłonnych oraz daje możliwość wypłaty zaliczek dla tych firm, które w roku poprzednim otrzymały już rekompensaty. Ustawa została opublikowana 10 czerwca 2025 r. i weszła w życie 11 czerwca 2025 r. System

rekompensat kosztów pośrednich CO₂ stanowi kluczowe narzędzie wsparcia dla

przemysłu energochłonnego w Polsce. Dzięki zmianom w ustawie i wprowadzeniu systemu zaliczkowego, przemysł energochłonny otrzyma zastrzyk finansowy, który zapewni stabilność prowadzenia działalności przez firmy oraz utrzymanie płynności finansowej, co jest niezbędne dla utrzymania miejsc pracy oraz zachowania konkurencyjności. Kwota rocznie wypłacanych rekompensat to około 3 mld zł i korzysta z nich obecnie około 110 firm.

- 3. Mechanizm kontraktu różnicowego.** Prace nad mechanizmem kontraktu różnicowego toczą się w ramach *Podzespołu ds. wprowadzenia w Polsce ceny pomostowej na energię elektryczną*, w którym uczestniczą przedstawiciele Ministerstwa Rozwoju i Technologii i reprezentanci przemysłu energochłonnego. W czasie spotkań w czerwcu br. zostały omówione założenia programu wsparcia wzorowanego na włoskim programie Energy Release 2.0 odpowiednio modyfikowanym do warunków w Polsce. Proponuje się, aby przyszłe rozwiązania były wprowadzone przez *ustawę o zaangażowaniu przemysłu energochłonnego w rozwój niskoemisyjnych źródeł energii w systemie elektroenergetycznym*, która zakłada:

- gwarantowaną cenę energii na poziomie 250 zł/MWh przez 5 lat,
- wzrost zaangażowania kapitałowego w budowę instalacji OZE, co ma skutkować pokryciem zużycia energii z własnych, niskoemisyjnych źródeł,
- ochronę przed wahaniami cen surowców energetycznych oraz system dopłat.

Zakłada się, że mechanizm kontraktu różnicowego będzie nie tylko chronić przedsiębiorstwa przed szokami cenowymi, ale też aktywizować je do współtworzenia zielonej transformacji. Program będzie finansowany z Funduszu Rekompensat Pośrednich Kosztów Emisji (z części niewykorzystanej na wypłatę rekompensat kosztów pośrednich), a szacunkowa wysokość dofinansowania ma wynieść ok. 1,5 mld zł. rocznie, co wystarczy na dopłaty do ok. 6,2 TWh energii elektrycznej zużywanej przez przemysł energochłonny.

- 4. Reforma opłaty jakościowej.** Znaczące różnice w cenie energii elektrycznej dotyczą nie tylko cen hurtowych, ale również komponentów regulacyjnych – w tym opłat sieciowych oraz tzw. opłaty jakościowej. Ta ostatnia obejmuje m.in. koszty rekompensat dla producentów OZE za nierynkowe redysponowanie mocy, co stanowi dodatkowe i narastające obciążenie dla odbiorców końcowych, w tym odbiorców z sektorów energochłonnych. MRiT stoi na stanowisku, że przemysł energochłonny nie może i nie powinien być obciążany kosztami transformacji energetycznej w sposób nieproporcjonalny do rzeczywistych korzyści, jakie z niej uzyskuje. Obecna konstrukcja systemu opłat i mechanizmów wsparcia rodzi ryzyko

nadmiernego transferu kosztów na odbiorców przemysłowych – w szczególności tych, którzy ze względu na charakter swojej działalności nie mają technicznej możliwości elastycznego zarządzania zużyciem energii lub szybkiego przejścia na alternatywne źródła. Biorąc to pod uwagę, MRiT popierając postulat przedstawicieli sektorów energochłonnych dotyczący obniżenia stawki opłaty jakościowej, prowadzi w ramach *Podzespołu ds. reparametryzacji opłaty jakościowej* konsultacje z Ministerstwem Klimatu i Środowiska i Polskimi Sieciami Energetycznymi w sprawie rozwiązań umożliwiających obniżenie ww. opłaty. Niemniej w tym przypadku konieczny jest *consensus* społeczny dotyczący obciążenia dodatkowymi kosztami innych odbiorców. Dodatkowo takie rozwiązanie wymaga konsultacji z Komisją Europejską na temat kwestii dotyczących dopuszczalności pomocy publicznej.

Ponadto, w kwestii dotyczącej wskazanej w pytaniu nr 2 możliwości zablokowania wzrostu cen prądu powyżej progu 60 €/MWh, należy wskazać, że częścią „*Planu działań dla zrównoważonego rozwoju przemysłu stalowego*” jest postulat dotyczący rozwiązania przejściowego w postaci systemu bezpośrednich dopłat dla odbiorców w sytuacji, gdy średnia cena energii na giełdzie w danym roku przekracza określony poziom np. 60 EUR/MWh (np. w formie jednostronnego kontraktu różnicowego). Działanie to wymaga jednak przyjęcia przez Komisję Europejską regulacji/wytycznych dotyczących ustalenia jednolitych zasad wsparcia przemysłu, zapewniających równe warunki konkurencji w całej UE, umożliwiających wprowadzenie ceny pomostowej dla energii elektrycznej w Polsce na poziomie poniżej 60 EUR/MWh dla firm przemysłowych, utrzymujących produkcję w kraju. Jednym z kluczowych elementów w osiągnięciu neutralności klimatycznej do 2050 roku, zgodnie z założeniami Europejskiego Zielonego Ładu jest transformacja sektora hutniczego, który jest sektorem energochłonnym i opartym na procesach wysokoemisyjnych (np. produkcja stali w piecach wielkopiecowych), a co za tym idzie - odpowiada za znaczną część emisji gazów cieplarnianych w przemyśle ciężkim. Wdrożenie niskoemisyjnych technologii wiąże się z bardzo wysokimi kosztami inwestycyjnymi, które przekraczają możliwości wielu przedsiębiorstw hutniczych. Konieczność podjęcia działań na rzecz finansowania transformacji sektora hutniczego jest dostrzegana przez poszczególne resorty, w tym również w ramach toczących się w Ministerstwie Przemysłu prac nad „*Planem działań dla zrównoważonego rozwoju przemysłu stalowego*”. W części europejskiej „*Planu (...)*” ujęte zostało działanie w postaci ukierunkowania części dochodów z EU ETS, a także z nowo projektowanego Funduszu Europejskiej Konkurencyjności (*ang. European Competitiveness Fund - ECF*) na wsparcie dekarbonizacji i innowacyjnych technologii w sektorze hutniczym, tak, aby zmniejszyć ryzyko inwestycyjne, obniżyć barierę wejścia dla nowych technologii oraz zapewnić pomoc w rozwoju łańcuchów dostaw. W tym celu konieczna jest jednak zmiana dyrektywy ETS w taki sposób, aby jasno wskazać konieczność przeznaczenia środków na dekarbonizację przemysłową (m.in. poprzez wdrażanie technologii zielonego

wodoru, wychwytywania i składowania CO₂-CCUS, elektryfikacji procesów produkcyjnych,

działań efektywnościowych lub na cele ochrony środowiska). Część dochodów z aukcji mogłaby zostać obligatoryjnie skierowana na projekty w sektorach przemysłowych, wspierając tym samym innowacje i rozwój technologii. Plan przewiduje także konieczność dopilnowania, aby nowo projektowany, zintegrowany z budżetem UE na okres 2028-2034 Europejski Fundusz Konkurencyjności zapewniał odpowiedni zakres wsparcia finansowego i regulacyjnego dla przemysłu oraz uwzględniał specyfikę krajów członkowskich, w tym Polski.

Co do wsparcia finansowego projektowanego dla sektora hutnictwa należy wskazać, że obowiązująca ustawa z dnia 6 grudnia 2008 r. o podatku akcyzowym (t.j. Dz.U. z 2025, poz.

126) przewiduje rozwiązania, mające na celu wspieranie sektora energochłonnego z uwagi na wysokie koszty energii elektrycznej oraz przedsiębiorstw o określonym profilu działalności. Zgodnie z art. 30 ust. 7a ustawy zwalnia się od akcyzy energię elektryczną wykorzystywaną do celów redukcji chemicznej oraz w procesach elektrolitycznych, metalurgicznych i mineralogicznych. Ponadto, zgodnie z art. 31d ustawy o podatku akcyzowym, zwalnia się od akcyzy zakłady energochłonne, wykorzystujące energię elektryczną, które spełniają określone warunki (m.in. wykonują działalność gospodarczą oznaczoną określonymi kodami PKD, prowadzą księgi rachunkowe oraz nie korzystają w stosunku do tej energii elektrycznej ze zwolnienia od akcyzy, o którym mowa powyżej). Zwolnienie realizowane jest przez zwrot części zapłaconej akcyzy od energii elektrycznej wykorzystanej przez ten zakład.

Wszystkie ww. działania mające na celu poprawę sytuacji w sektorze hutniczym oraz umożliwienie sprawnej transformacji w hutnictwie stanowią inwestycję w niezależność przemysłową i ciągłość dostaw strategicznych materiałów. Transformacja sektora hutniczego – poprzez modernizację technologii, dekarbonizację procesów produkcyjnych i unowocześnienie infrastruktury – ma kluczowe znaczenie dla utrzymania suwerenności przemysłowej Polski, ze względu na strategiczne znaczenie stali dla krajowej gospodarki. Inwestowanie w transformację hutnictwa pozwala na redukcję zależności od importu surowców i półproduktów z niestabilnych regionów oraz zapewnienie ciągłości dostaw materiałów strategicznych dla kluczowych sektorów gospodarki.

Odpowiednio wykorzystany jako narzędzie strategiczne podatek CBAM, nakładający na

importerów obowiązek zakupu certyfikatów CBAM, które odzwierciedlają emisje CO₂

powstałe przy produkcji importowanych towarów również może przyczynić się do większej niezależności surowcowej i przemysłowej. Zabezpieczenie efektywności i szczelności tego mechanizmu jest także przedmiotem projektowanych dla sektora hutniczego działań ujętych w „*Planie działań dla zrównoważonego rozwoju przemysłu stalowego w Polsce*” w którym przedstawiona została lista postulowanych ulepszeń mechanizmu CBAM tj. wprowadzenie rozwiązań pozwalających uniknąć zjawiska przerzucania zasobów (ang. *resource shuffling*), wprowadzenie rozwiązania dla eksportu wyrobów z Unii Europejskiej wchodzących w zakres produktowy mechanizmu CBAM, rozszerzenie zakresu produktowego mechanizmu na wyroby stalowe z dalszego etapu łańcucha wartości (ang. *downstream*), ustalenie krajowych wartości domyślnych na poziomie rzeczywistych emisji największych emitentów dla danego wyrobu oraz zastosowanie odpowiedniego narzutu na tym poziomie (ang. *mark-up*) w okresie właściwym, brak rozszerzenia CBAM na emisje pośrednie, jeśli negatywnie wpłynie to na zdolności dekarbonizacyjne w Unii Europejskiej, powiązanie wskaźnika „CBAM factor” dla wyrobów długich wyprodukowanych w krajach trzecich metodą DRI-EAF z benchmarkiem EAF, niezależnie od metody produkcji w kraju pochodzenia, kalkulacja emisji na podstawie emisji kraju, w którym stal została pierwotnie wytopiona i odlana (ang. „*melt and pour*”), uwzględnienie zastosowania mechanizmu CBAM również dla wyrobów objętych procedurą uszlachetniania czynnego czy też wyłączenie obowiązku raportowania dla instalacji z Unii Europejskiej eksportujących prekursorzy, które są następnie przetwarzane w krajach trzecich i ponownie importowane do UE jako wyroby CBAM.

Z wyrazami szacunku

Miłosz Motyka

Minister

2025-08-07

Do wiadomości:

Kancelaria Prezesa Rady Ministrów

Ministerstwo Rozwoju i Technologii